STYRETS REDEGJØRELSE

FOR PERIODEN 1. JANUAR TIL
31. DESEMBER 2017

BYGGMESTERFORBUNDET

Innhold

1. Generelle betraktninger ... 3

2. Aktuelle saker ... 4
2.1 Byggeregler ... 4
2.2 Offentlige anskaffelser ... 6
2.3 Seriøsitet ... 7
2.4 Kompetanse ... 7
2.5 Lønns- og arbeidsvilkår ... 9

3. Aktiviteter, medlemsservice og tjenester ... 12
3.1 Strategiplan og gjennomføring gjennom handlingsplaner ... 12
3.2 Landsmøtet i Loen ... 12
3.3 Formannskonferansen i Stavanger ... 17
3.4. Medlemsservice og tjenester ... 18
3.5 Informasjon og markedsføring ... 21
3.6 Arbeid i komiteer og arbeidsgrupper ... 24

4. Byggenæringens Landsforening og Næringslivets Hovedorganisasjon ... 26
4.1 Byggenæringens Landsforening - BNL ... 26
4.2 Næringslivets Hovedorganisasjon - NHO ... 27

5. Selskaper og organisasjonsmessig samarbeid ... 28
5.1 Byggforlaget AS ... 28
5.2 Byggmesterforsikring AS ... 28
5.3 Boligtvistnemnda ... 29
5.4 Blimester.com ... 29

6. Styrets arbeid ... 30

7. Tillitsvalgte, og representasjon i råd, utvalg og komiteer ... 30

8. Lokalforeninger ... 33
8.1 Strukturendringer av lokalforeninger ... 33
8.2 Tilbud om faglige temaer i lokalforeningenes møter ... 33
8.3 Kurs for tillitsvalgte i lokalforeningene ... 34

9. Medlemstall, omsetning og antall ansatte i medlemsbedriftene ... 35

10. Økonomi ... 36

11. Administrasjon ... 37

1. Generelle betraktninger

I 2017 ble det en bedring i økonomien etter at de to foregående år var preget av ettervirkninger særlig forårsaket av tilbakegangen i olje- og gassesektoren.

Ungdomsledigheten anslås til å være 11 % og fra flere hold pekes det på at årsakene til dette blant annet er knyttet til manglende tilpasning av utdanningstilbudet i forhold til arbeidslivets behov. Selv om andelen arbeidsledige falt i 2017, har det siden 2011 vært en utvikling hvor deltagelsen i arbeidslivet fra befolkningen i yrkesaktiv alder, har gått ned. Denne tendensen fortsatte også i 2017 og det er økende bekymring for at dette over tid vil eksponere en risiko for vår konkurranseevne, økonomi og velstand.

Samlet for hele landet var aktiviteten innenfor bygg og anleggssektoren fortsatt sterk i 2017. Den totale omsetningen passerte for første gang hele 500 milliarder kroner og var særlig påvirket av investeringsveksten i infrastruktur. Aktiviteten i byggsektoren var også god og da særlig innenfor næringsbygg i offentlig og privat sektor. Boligmarkedet var preget av fortsatt god igangsetting med en liten nedgang, mens salgstallene falt med over 20 prosent. Det var også meget høy aktivitet i ROT-markedet. Men dessverre er det i den private delen av dette markedet, som anslås til hele 70 milliarder kroner, et betydelig innslag av skatte- og avgiftsunndragelser og useriøse leverandører.

Innenfor bygningspolitikken var 2017 et år hvor det fortsatt var nødvendig fokus på raskere behandlingsprosesser i regulerings- og byggesaker. Det ble innført ny byggeteknisk forskrift (TEK17) og videre oppleves det at mange av de tiltak som av myndighetene hevdes å være forenklingstiltak i regelverket, ikke virker i henhold til hensikten. De senere års uro knyttet til kvalifikasjoner og seriøsitet fortsatte gjennom hele 2017. Ved utgangen av året var en stort sett samlet næring av den oppfatning at rammevilkårene for en seriøs og kompetansedrevet byggenæring var ytterligere svekket.

I 2016 iverksatte myndighetene endringer i lov og forskrift knyttet til offentlige anskaffelser som innebar en viss innstramming. For de bedrifter i byggenæringen som i hovedsak baserer seg på egenproduksjon ble dette ikke ansett å være tilstrekkelig. Det registreres lyspunkter ved at lokale myndigheter noen steder har skjerpet regelverket ytterligere utover sentrale myndigheters minimumskrav. Særlig har den såkalte «Oslomodellen», som ble lansert i mai, fått stor oppmerksomhet. I tillegg til innretningen av selve regelverket er det fortsatt en betydelig utfordring at svært mange offentlige anskaffelser gjennomføres i strid med regelverket, og uten den nødvendige etterprøving og kontroll fra kjøpers side.

Styret registrerer at omfanget av arbeidslivskriminalitet i byggenæringen fortsatt utvikler seg i negativ retning, og at myndighetenes mottiltak er mer preget av ord enn handling og resultatoppnåelse. En del av kriminalitetsbildet er knyttet til innleie og midlertidig arbeidskraft. Omfanget av dette har vokst langt utover de intensjonene som ble lagt til grunn når det ble åpnet for bruk av innleid arbeidskraft. Utover høsten økte den politiske oppmerksomheten rundt disse forhold og ved utgangen av året var det flere politiske partier som fremmet egne lovforslag for behandling i stortinget.

Byggmesterforbundet har som tidligere år, arbeidet mye med rekruttering til tømrerfaget. Her er særlig samarbeidet med de tilsluttede opplæringskontorene av stor betydning. Bekymringen for sviktende rekruttering er stor og det registreres en viss tilfredshet med at bunnen synes å være nådd og at en marginal oppgang synes å være på vei. Særlig er det gledelig at i områder hvor man har bedret rammevilkårene for bedrifter med egne ansatte, registreres økt interesse for å søke til yrkesfagene.

Gjennom året har Byggmesterforbundet fokusert på ivaretagelse og utvikling av tømrerfaget og kompetanse i medlemsbedriftene, vært aktiv med tilbud av faglig/juridisk bistand, medlemsservice, kurs og informasjon innenfor fagkompetanse og opplæring i regelverk. Det registreres med stor tilfredshet at etterspørselen etter våre tjenester er god, og at det også i 2017 var god interesse for de kurs som tilbys gjennom Byggmesterskolen. Representanter fra Byggmesterforbundet er engasjert i ulike komiteer og utvalg både i regi av myndigheter, Standard Norge og på andre aktuelle arenaer.

2. Aktuelle saker

2.1 Byggeregler

Byggmesterforbundet har som en viktig oppgave å oppdatere og informere medlemmene om aktuelle spørsmål gjeldende byggereglene. Dette gjøres gjennom informasjonsmateriell, kurs, foredrag på medlemsmøter rundt om i landet, og direkte ovenfor enkeltmedlemmer. Videre søker Byggmesterforbundet å påvirke regelverksendringer gjennom politisk arbeid og ved avgivelse av høringssvar. Som de senere årene, ble også 2017 preget av mye diskusjoner mellom næringen og myndighetene, og særlig da knyttet til byggkvalitet og koblingen mellom kvalifikasjoner og seriøsitet.

2.1.1 Kvalifikasjoner og godkjenning av foretak

Bakteppet for de senere års diskusjoner om kvalifikasjonskrav til de foretak som prosjekterer og utfører bygningsarbeid, er knyttet til at ESA i 2009 stilte krav til at den kommunale forhåndsgodkjenningen måtte opphøre. Norske myndigheter valgte å etterkomme ESA, men uten at det er på plass andre ordninger som sikrer at seriøsitet i bransjen og kvalitet i bygg ivaretas.

Med virkning fra 1. januar 2016 ble det innført endringer i byggesaksforskriften hvor regjeringen valgte å opprettholde ansvarssystemet gjennom sentral godkjenning som en frivillig ordning, samtidig som alle foretak, inkludert de med sentral godkjenning, må erklære at de påtar seg ansvar i det enkelte tiltak. I en tidlig fase var Byggmesterforbundet alene i sin kritikk om at dette ikke var tilstrekkelig, men raskt oppstod det en betydelig uro i hele næringen knyttet til de utslag det nye regelverket medførte. I tillegg til at regelverket ikke sikret seriøsitet og byggkvalitet, viste det seg i praksis å medføre at bedrifter i både prosjekterings- og utførelsesleddet med lang erfaring og kompetanse, ble utestengt fra sine opparbeidede markedsområder. Som følge av dette endret derfor departementet allerede tidlig i 2016 regelverket slik at foretak frem til 1. juli 2018 kunne få fornyet sentral godkjenning på grunnlag av de kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016. Videre ga departementet næringens organisasjoner i oppdrag å utrede en konkret og praktikabel vurdering av realkompetanse. Byggmesterforbundet anbefalte i sin høringsuttalelse at de foretak som hadde mistet sin sentrale godkjenning utilsiktet grunnet nytt regelverk, skulle få tilbake denne, og at nytt regelverk ikke skulle ha tilbakevirkende kraft. Videre ble det fremmet konkret forslag til hvordan man kunne formalisere vurderingen av realkompetanse i fremtiden.

Gjennom 2017 kom det ingen tilbakemeldinger fra myndighetene på de forslag som ble spilt inn fra næringens organisasjoner. Derimot sendte kommunaldepartementet ut et forslag om seriøsitetsregister knyttet opp mot frivillig sentral godkjenningsordning. Siden kravet til de foretakene som tilsluttet seg seriøsregisteret ikke var knyttet opp mot kvalifikasjoner, møtte forslaget betydelig motstand. Byggmesterforbundets landsmøte avviste forslaget, i sin uttalelse om byggeregler. Landsmøtet viste til at et offentlig foretaksregister gjeldende byggenæringen og etterlevelse av plan- og bygningsloven, ikke kan knyttes til begrepet seriøsitet, uten dokumenterte kvalifikasjoner som det bærende element. Gjennom landsmøtevedtaket tok Byggmesterforbundet initiativet, og satte dagsorden for, den etter hvert sterke kritikken som kom fra store deler av byggenæringen utover høsten.

Oppslag på bygg.no om uttalelsen fra Landsmøtet i Loen; «Byggmesterforbundet krever endringer i byggereglene som sikrer tillit til næringen og kvalitet på bygningsarbeider».

Den 3. november kunngjorde Direktoratet for Byggkvalitet (DiBk) at de i samråd med departementet hadde besluttet at foretak med faglig ledelse med utdanning på ingeniørnivå, vil kunne få sentral godkjenning som utførende, uten å ha egne ansatte med fag-, svenne- eller mesterbrev. Det utløste umiddelbart sterk og bred kritikk, da store deler av næringen innså at dette vil spenne beinet under kvalifikasjoner som det grunnleggende element for å kunne utføre bygningsarbeider.

Regjeringen gikk til Stortinget sommeren 2015 for å få lovhjemler til å gjøre sentral godkjenningsordning attraktiv

ved å legge til seriøsitetskrav, i tillegg til gjeldende kvalifikasjonskrav. I stedet for å bruke det utvidede handlingsrommet som ble gitt av stortinget i 2015, hvor man koblet kvalifikasjoner og seriøsitet, og hvor stortinget også oppfordret til at man iverksatte flere av forslagene i næringens rapport «Enkelt å være seriøs», er man som følge av utviklingen gjennom 2016 og 2017 kommet i en situasjon hvor:

- ✓ Foretak med tidligere sentral godkjenning basert på realkompetanse, fortsatt ikke har fått avklart sin situasjon.
- ✓ Det foreligger ikke en avklaring om det vil bli en kobling av kvalifikasjoner og seriøsitet i en frivillig sentral godkjenningsordning.
- ✓ Man har etablert en ny forståelse av regelverket og konkludert med at sentralt godkjente foretak for utførelse, ikke lenger trenger inneha denne kompetansen i egen organisasjon for å kunne få godkjenning.

Den nye forståelsen av regelverket som ble varslet i november utløste også politisk strid, og var gjenstand for to runder i stortingets spørretime hvor spørsmål til saken ble stilt til både ansvarlig statsråd Jan Tore Sanner og statsminister Erna Solberg. Som følge av uroen inviterte statsråd Jan Tore Sanner til to møter med byggenæringen hvor også Byggmesterforbundet var representert.

Byggmesterforbundets krav til regjeringen var:

- Beslutte at foretak som tidligere var SG-godkjent med realkompetanse, får beholde sin SG-godkjenning permanent.
- Varsle at de lytter på de entydige høringsinnspillene og bekrefte at de ikke innfører seriøsitetsregister inntil sentral godkjenningsordning, uten kvalifikasjoner i bunn.
- Omgjøre vurderingen om SG-godkjenning varslet 3/11 av foretak for utførelse, uten egne ansatte med fag-, svenne- eller mesterbrev.

I møte 4. desember varslet statsråden at han ville utsette alle spørsmål, tidligere egne forslag og allerede tidligere forlenget overgangsordning for foretak med realkompetanse, frem til 2020. Videre at han ville nedsette et hurtigarbeidende ekspertutvalg for å utrede veien videre for å få på plass et effektivt regelverk som sikrer seriøsitet

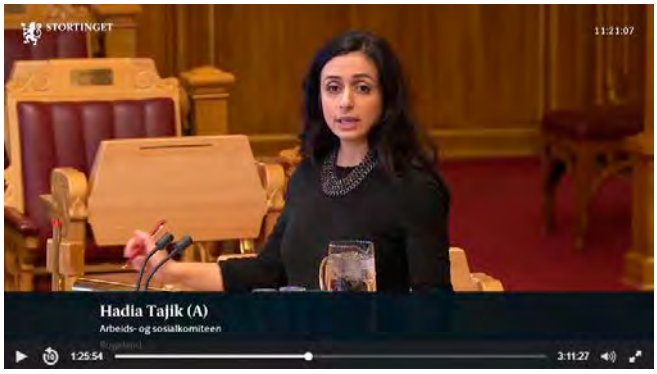

Hva vil Statsministeren gjøre for å følge opp Byggmesterforbundets tilbakemeldinger vedrørende endring av kompetansekrav for sentral godkjenning?» Spørsmål fra Hadia Tajik i Stortingets spørretime 15. november.

Byggmesterforbundet var blant representantene fra byggenæringen som var til stede da kommunalminister Jan Tore Sanner 4. desember presenterte en forlenget overgangsperiode mht. kvalifikasjonskrav i sentral godkjenning. Det viste seg dessverre i etterkant at utsettelsen ikke ville omfatte den nye forståelse av regelverket som ble varslet 3. nov. Foto: Per Bjørn Lotherington

og kvalifikasjoner. I etterkant av dette møtet ble det dessverre avklart at utsettelsen ikke omhandlet endringen av 3. november. Det ble vist til at den praksisjusteringen som ble gjennomført med virkning av 1. oktober 2017 var et selvstendig tiltak uten sammenheng med de øvrige utsettelser og nedsettelse av ekspertutvalget. Det ble raskt kjent at man i regi av DiBKs klagenemnd for sentral godkjenning, var i gang med en summarisk godkjenning av et stort antall tidligere avslåtte klagesaker.

Som følge av utviklingen gjennom året gikk man ut av 2017 med en situasjon preget av mye frustrasjon og uro, og et anstrengt forhold mellom bygningsmyndighetene og en rekke organisasjoner i byggenæringen.

2.1.2 *Tilsyn og kontroll av byggkvalitet*

Den uro som gjennom 2016 oppstod knyttet til tilsyn av foretak tilsluttet frivillig sentral godkjenningsordning, fortsatte også i 2017. Tilsynet er i all hovedsak basert på dokumentgjennomgang av styringssystemer for foretakene. Det er liten forståelse i mange bedrifter til flere av kravene som stilles, da de oppleves som lite relevante i forhold til å sikre byggkvalitet og kompetanse i det enkelte tiltak. Byggmesterforbundets administrasjon har bistått medlemsbedriftene i disse sakene og i økende grad gitt råd og veiledning til gjennomføring av kontroll av byggevarer basert på skriftlig dokumentasjon.

I uttalelse tilknyttet byggereglene vedtatt av landsmøte i Loen, ble det understreket at en grunnregel for alt regelverk er at det foreligger et kontrollapparat i tilstrekkelig grad til at det sikres etterlevelse. Videre viste landsmøteuttalelsen til at det i dagens situasjon er den manglende fysisk kontroll og etterlevelse, ikke byggereglene i seg selv, som bidrar til den negative situasjonen i næringen. Det ble gjentatt tidligere forslag om etablering av et 1. linje byggetilsyn innrettet som et fysisk byggetilsyn på stikkprøvenivå, for tilsyn og kontroll av prosjekteringsunderlag og utførelse.

Gjennom 2017 har det vært økende tilslutning til Byggmesterforbundets synspunkter. I regi av Direktoratet for byggkvalitet (DiBk) er det startet et utredningsprosjekt for å se på alternative og nye tilsynsformer. Byggmesterforbundet ble gjennom BNL invitert til å være med i en undergruppe for å levere forslag til deler av direktoratets utredning. Direktoratets arbeide forventes avsluttet i første halvår 2018.

2.1.3 *Byggeregler for ROT-markedet*

Den useriøse virksomheten innenfor ROT-sektoren fortsetter å utvikle seg negativt. Særlig den private delen av markedet har tradisjonelt vært et stort og viktig marked for Byggmesterforbundets medlemsbedrifter. Det har heller ikke i 2017 vært tatt initiativ fra myndighetene for å sikre byggkvalitet og kompetanse i denne betydelige delen av byggsektoren. Byggenæringens forslag fra 2014 til en ubyråkratisk, elektronisk registreringsordning på arbeider tilknyttet klimaskallet, våtrom og ildsteder er ikke tatt videre. I stedet fortsetter man med holdningskampanjer og tiltak som ikke er tilstrekkelige presise til å gi seriøse bedrifter med kvalifikasjoner en reell markedstilgang.

2.2 Offentlige anskaffelser

Stortinget har understreket at det offentlige har et særlig ansvar ved anskaffelser for å hindre konkurransevridning, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Med virkning fra 2017 ble det innført endringer i anskaffelsesforskriften som i en viss grad skjerpet kravene i forhold til tidligere situasjon, hvor leverandører som baserer sin forretningsmodell på underleverandører tok betydelige markedsandeler på offentlige byggeoppdrag. Dette gjelder både mindre og større byggeoppdrag, samt rammekontrakter. I tillegg til innretningen av selve regelverket, har Riksrevisjonen fastslått at det offentlige som innkjøper i stor grad unnlater å etterleve det regelverket som er gjeldende.

Den nye forskriften, innført med virkning fra 2017 inneholder svakheter i forhold til antall leverandørledd, unntak for innleie (som ledd), kompetansekrav og uklar lærlingeklausul. Videre ble terskelverdier for utlysning hevet fra kr. 0,5 mill. til kr. 1,1 mill. for statlige innkjøp og hele kr. 1,7 mill. for kommunale innkjøp. Dette har bidratt til en sterk nedgang i antall utlyste konkurranser for oppdrag særlig egnet for små- og mellomstore bedrifter. Styret vurderer det slik at ny forskrift fikk en viss effekt på større entreprenøroppdrag, men i svært liten grad for de mellomstore og mindre bedriftene med egne ansatte i produksjonsleddet. Videre har særlig de smale bygghåndverksfagene ikke fått uttelling av en innskjerpet lærlingeklausul.

Fra artikkel på byggmesteren.as i forbindelse med lansering av Oslomodellen 19. mai.

Som følge av dette er det stadig sterkere krav om ytterligere innskjerpinger, og da særlig rettet mot kommunesektoren. Ved inngangen av året var Skiensmodellen og Telemarksmodellen allerede godt kjent og flere har blitt inspirert av disse. I mai vedtok bystyret i Oslo den såkalte "Oslomodellen" som har fått meget stor oppmerksomhet. Ikke bare grunnet fokus på færre leverandørledd, innramming av innleie, krav til fagarbeidere og lærlinger, men også fordi man samtidig lanserte et digitalt kontrollsystem som sikrer effektiv kontroll med at aktørene i prosjektene følger kravene.

Byggmesterforbundet har gjennom 2017 arbeidet aktivt for at det rundt om i landet vedtas nødvendig innskjerping av regelverket som vil gi reell konkurransemulighet for seriøse bedrifter med kvalifikasjoner og faste ansatte. Under formannskonferansen i Stavanger ble Oslomodellen presentert for flere kommuner i regionen.

2.3 Seriøsitet

Myndighetene har definert arbeidsmarkedskriminalitet til å være:

- brudd på norske lover om lønns- og arbeidsforhold,
- trygde-, skatte og avgiftskriminalitet
- organisert kriminalitet
- minimalisering av produksjonskostnadene for varer og tjenester i Norge og dermed undergraver norske samfunnsstrukturer og virker konkurransevridende.

SUKSESS FOR SERIØS BRANSJE. Vidar Sagmyr går systematisk til verks for å avdekke svart arbeid og arbeidslivskriminalitet. Nå begynner det å rykte at Trondheim ikke er stedet for dem som vil drive med tvilsom byggeaktivitet.

Foto: Håvard Sæbø

Byggebransjens uropatrulje i Trondheim

Vidar rensker Trondheim for byggebanditter

I over tre år har Vidar Sagmyr jaktet etter de useriøse byggerne. Han gir seg ikke før Trondheim og omegn er rensket for byggebanditter.

Tekst og foto: Håvard Sæbø has@lomedia.no

Vidar Sagmyr i Byggebransjens Uropatrulje.
Artikkel på frifagbevegelse.no 20. september.

Den negative situasjonen oppfattes å ha eskalert til et omfang som nå truer vår samfunnsstruktur, det organiserte arbeidslivet og trepartssamarbeidet mellom myndighetene, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene. Debatten i det offentlige rom er tilspisset og i ferd med å etablere steile fronter avhengig av ståsted og forståelse for den faktiske utviklingen.

Kritikken mot myndighetene og de etablerte organisasjonene er også økende. For Byggmesterforbundet, BNL og NHO er det en utfordring at det registreres økende oppgitthet over manglende resultatoppnåelse, og også tvil om man tar situasjonen på tilstrekkelig alvor. Det er også i dette perspektivet man kan registrere økende interesse for alternative løsninger. Særlig har Byggebransjens Uropatrulje i Trondheim og Medbyggerne i Vestfold fått stor oppmerksomhet rundt om i landet, samtidig som mange velger lokale håndverks-/ næringsforeninger som et alternativ til de landsomfattende organisasjoner.

2.4 Kompetanse

2.4.1 Yrkesutdanningen

Byggmesterforbundet har arbeidet over lang tid med å få til nødvendige endringer i tømrerutdanningen. Bakgrunnen er færre fagtimer gjennom utdanningsløpet som følge av de to siste utdanningsreformene, og en entydig tilbakemelding fra medlemsbedriftene om å jobbe for å styrke det tømrerfaglige innholdet.

Eget Vg2 for tømrerfaget er et skritt i riktig retning for tømrerutdanningen.

Som følge av stort rekrutteringsbehov til yrkene i byggenæringen, og stadig mer positivt fokus på yrkesfag, er det fra myndighetenes side signalisert en prosess med mål om å innføre ny struktur for yrkesfag i videregående skole med virkning fra høsten 2020. Det vil bli den største endringen i yrkesfagutdanningen siden Kunnskapsløftet i 2006.
Langt på vei har Byggmesterforbundet blitt hørt med sitt ønske om å innføre vekslingsmodellen som den primære utdanningsmodellen for tømrerfaget, men siden meningene er delte mellom fageierne om hva som er den mest ideelle utdanningsmodellen, har kompromisset blitt en 1+3 modell. Forslaget i den nye strukturen vil deles opp slik at det blir et eget Vg2 tømrer. Styret ser på dette som et stort skritt i riktig retning i forhold til å få flere fagtimer og en styrket tømrerutdanning.

Det registreres fortsatt interesse for vekslingsmodellen, og suksessen som har vært med vekslingsforsøkene i Hordaland med en ny klasse på 15 elever pr. år videreføres. I tillegg har Tromsø også startet et vekslingsforsøk med én klasse. Det har imidlertid vist seg, av forskjellige årsaker, at det rundt om i landet også er en del motstand mot å starte vekslingsforsøk.

2.4.2 Opplæringskontorene

Byggmesterforbundet har 30 opplæringskontor tilsluttet som assosierte medlemmer. I tillegg til å informere om aktuelle saker fortløpende, tilrettelegger forbundet for en årlig samling for opplæringskontorene dagen før BNLs opplæringskonferanse. Dette møtet ble avviklet i Lillestrøm 14. juni med 22 deltakere. Temaene i møtet var bl.a. orientering fra Byggmesterforbundets Utdanningsutvalg, Yrkes-NM for tømrerfaget 2016, nytt bransjelærekompendium for Vg2 tømrerfaget, ny hjemmeside for Blitømrer.no, Yrkesfag 2020 og ABC for vekslingsmodellen for tømrerfaget. Videre ble det informert om aktuelle saker og utvekslet erfaringer fra de tilstedeværende opplæringskontorene.

Bente Fredheim i Utdanningsetaten signerte i janaur samarbeidsavtale om læreplassgaranti i Oslo med Knut Asper, murmestrene, og Arvid Søgaard i Opplæringskontoret for tømrerfaget.

2.4.3 Lærlingeutvikling

I samarbeid med de tilsluttede opplæringskontorer har Byggmesterforbundet de senere årene ført statistikk over lærlingeutviklingen.

Det anslås at tallene utgjør omlag 60 % av det totale antall lærlingekontrakter i tømrerfaget i Norge. Det totale antallet er relativt stabilt, med en liten økning det siste året i alle fire kategorier.
Et tydelig utviklingstrekk de siste årene har vært at antallet rettighetslærlinger har falt, mens antall voksenlærlinger har steget totalt sett. Dette ser nå ut til å flate ut, med unntak av Oslo hvor det nå er et betydelig høyere antall voksen- enn rettighetslærlinger.

2.4.4 Retningslinjer for godkjenning av utenlandsk fagopplæring

Som følge av arbeidsinnvandringen befinner det seg til enhver tid et stort antall utenlandske bygningsarbeidere i Norge. De ulike lands fagopplæring er for enkelte fag tilnærmet lik den norske, mens det for andre, herunder tømrerfaget, er store forskjeller. Felles for alle utenlandske arbeidere har vært at samtlige har vært å regne som ufaglærte i Norge grunnet en manglende godkjenningsordning for fagutdanning. I forbindelse med byggenæringens rapport «Enkelt å være seriøs» fra 2014, hvor Byggmesterforbundet deltok, ble det foreslått å etablere en offentlig godkjenningsordning.

	2013	2014	2015	2016	2017
Løpende lærekontrakter – rettighetslærlinger	1682	1516	1555	1350	1362
Løpende lærekontrakter – voksenlærlinger	476	441	533	721	728
Kontrakter inngått i tømrerfaget – rettighetslærlinger	799	719	740	691	730
Kontrakter inngått i tømrerfaget – voksenlærlinger	226	209	257	333	369

I 2016 bestemte myndighetene å etablere en ordning for godkjenning av utenlandsk fagutdanning. Denne gjaldt i første om gang for Tyskland og Polen og inkluderte seks håndverksfag fag hvorav de tre byggfagene tømrer, rørlegger og murer. Ansvaret for ordningen ligger hos Kunnskapsdepartementet med NOKUT som forvalter.

NOKUT har nedsatt komitéer for alle fagene med mandat til å vurdere søknader opp mot gjeldende norske læreplaner i de aktuelle fagene. Byggmesterforbundet er representert i komitèen for tømrerfaget. Søker med utdanning tilnærmet lik den norske fagutdanningen mottar bekreftelse som dokumenterer at fagutdanningen er sidestilt. Denne sidestillingen danner så presedens for identiske søknader. Ved utgangen av året hadde rundt 900 personer fått sidestilt sin utenlandske fagutdanning med norsk innen de aktuelle fagene.

Etter at Kunnskapsdepartementet ga ordre om å eskalere ordningen, ble den i november 2017 utvidet til også å omfatte de tre baltiske statene samt ytterligere ni fag. Så langt viser prøveordningen en del uforutsette konsekvenser, bl. a. at kandidater som har fått avslag på søknaden sin opp mot tømrerfaget, eksempelvis har fått sidestilt den med trevaresnekkerfaget. Disse inngår da i noen tilfeller feilaktig i fagarbeiderkvoten i offentlige prosjekter. Ytterligere er det en problemstilling at godkjennelse av fagarbeidere utløser at man, sammen med praksis, oppfyller kravene til kompetanse på linje med norske fagarbeidere for å kunne erklære ansvar i henhold til byggereglene.

Styret viser til at en godkjenningsordning for utenlandske fagarbeidere er et positivt tiltak, såfremt den forvaltes riktig. Videre er det behov for å kunne gi utenlandske arbeidere som ikke oppfyller kompetansemålene i norske læreplaner, muligheter til å komplettere sin kompetanse slik at de kommer opp på norsk kompetansenivå. Dette av hensyn til integrering, byggkvalitet, rekruttering av utenlandsk arbeidskraft og at det også er et virkemiddel knyttet til en seriøs og kompetansedrevet byggenæring.

2.4.5 Arbeid med andre saker på kompetanseområdet

Arbeid med kompetanse og utdanning foregår kontinuerlig, delvis i BNL på tvers av bransjene, og delvis i Byggmesterforbundet hvor særinteressene ivaretas. BNL har i alle år hatt et eget kompetanseforum hvor det tas opp saker av felles interesse, og hvor Byggmesterforbundet deltar.

Videre har Byggmesterforbundet et eget Utdanningsutvalg som er et rådgivende organ for styret og daglig leder i spørsmål knyttet til utdanning og kompetanse. Utdanningsutvalget skal også følge utviklingen innenfor saksfeltet og har et selvstendig ansvar for å ta opp saker og spørsmål.

Det har i 2017 vært 5 møter og utvalget har bl.a. behandlet følgende saker:

- Delrapport fra Fafo og Nifu om evaluering av vekslingsmodell i fag- og yrkesopplæringen.
- Gjennomgang av den årlige undersøkelsen av antall tømrerlærlinger hos opplæringskontorene.
- Vekslingsmodellen – status, veien videre og barrierer.
- Høring: «Fagbrev på jobb».
- NOKUTs godkjenningsordning for utenlandsk fag- og yrkesopplæring.
- Instruktørutdanning for tømrerfaget.
- Informasjon om kurskonsept i LEAN.
- Kurs i tegning og modellering.
- Stortingsmelding om Fagskoleutdanning.
- Mesterutdanningens plass i forhold til høyere utdanning i fremtiden.
- Referansegruppe prosjekt - Utdanning i geoteknikk ved Universitetet i Nord Norge.

2.5 Lønns- og arbeidsvilkår

Ansvar for arbeidet med lønns- og arbeidsforhold er lagt til Byggenæringens Landsforening (BNL). BNLs overordnede mål innenfor området er å sikre forsvarlig lønnsdannelse i samsvar med bedriftens lønnsomhet og verdiskaping. Med sin arbeidsgiveravdeling forestår BNL både rådgivning, direkte medlemsbistand og gjennomføring av lønnsoppgjørene på vegne av alle tilsluttede bransjer i BNL-fellesskapet.

2.5.1 Lønnsoppgjøret 2017

Tariffrevisjonen 2017 var et mellomoppgjør mellom NHO og LO. BNLs rolle er sentral også i mellomoppgjørene - ikke minst når det gjelder råd og veiledning i forkant av lokale forhandlinger. Oppgjøret ble gjennomført mellom NHO og LO med ramme på 2,4 %. Garantert minstefortjeneste ble for fagarbeidere per time kr. 199,90 og for arbeidstakere uten fag-/svennebrev med minimum 1 års bransjeerfaring, kr. 185,50.

2.5.2 Byggmesterforbundets arbeidsgiverutvalg

Styret opprettet i 2016 et arbeidsgiverutvalg med det formål å styrke Byggmesterforbundets engasjement på området og bidra til at aktuelle spørsmål gjeldende lønns- og arbeidsvilkår for medlemsbedrifter som er bundet av tariffavtale, på best mulig måte får ivaretatt sine interesser. Arbeidsgiverutvalget skal drøfte aktuelle saker og fremme innspill/forslag ovenfor BNL på Fellesoverenskomsten for Byggfag (FoB), tømrertariffen og andre arbeidsgiverspørsmål knyttet til lønns- og arbeidsgiverpolitikk.

I 2017 nedla utvalget ett betydelig arbeide ved å gjennomgå hele overenskomsten. Tilknyttet situasjonen i byggenæringen er det utvalgets oppfatning at organiseringen av denne er under et meget sterkt press, og at både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden må være villig til å tenke nytt hvis man ønsker en kursendring i retning av å styrke trepartssamarbeidet. Det innebærer at FoB og tilhørende tariffer må være tilpasset dagens byggeri og bidra til at næringen fremstår som attraktiv, styrker bedriftenes konkurranseevne i forhold til ikke organiserte bedrifter, og samtidig bidra til konkurransedyktige lønns-arbeidsvilkår for de ansatte.

Utvalgets vurdering er at det er behov for at overenskomsten gjøres mer oversiktlig og at partene har felles interesse av at FoB fremstår med fokus på brukervennlighet. Samtidig er et slikt redigeringsarbeid ikke egnet til å tas inn i det ordinære oppgjøret. Arbeidsgiverutvalget fremmet forslag om at partene avtaler å nedsette ett felles utvalg som gis i oppdrag å gjennomføre en fullstendig revidering av FoB med tilhørende bilag. Revideringens hovedhensikt er å bedre tilgjengeligheten for brukerne. Arbeidet skal ikke omhandle avtalte ytelser og forslaget skal fremlegges som en del av forberedelsene til hovedoppgjøret i 2020.

Videre foreslo arbeidsgiverutvalget, i tillegg til en rekke enkeltforslag, særlig en omarbeiding av godtgjørelse for reise og opphold slik at de tilpasses dagens bo- og transportformer, samt at AFP-ordningen tas opp i lønnsoppgjøret 2018. For bedrifter bundet av tariffavtale virker AFP-ordningen konkurransevridende og fremstår som et vesentlig hinder for organisasjonsoppslutningen og ønske om et organisert arbeidsliv.

Arbeidsgiverutvalget viste videre til at AFP ble innført med formålet om å medvirke til at arbeidstakere i særlig belastende yrker skulle få bedre muligheter til uttreden av arbeidslivet før ordinær pensjonsalder. Dessverre lyktes man ikke godt nok med å etablere et tilstrekkelig «finmasket» system for å skille ut disse fra øvrige arbeidstakergrupper. For en rekke bransjer, bl.a. innenfor byggsektoren, har det vist seg at ordningen ikke treffer arbeidstakerne i tilstrekkelig grad da svært mange går til andre bransjer før man når 62 år og kan benytte seg av ordningen. Dette innebærer at bedrifter i bransjer som i liten grad benytter seg av AFP, er med å finansiere ordningen generelt, uten at det kommer egne ansatte til gode.

3. Aktiviteter, medlemsservice og tjenester

3.1 Strategiplan og gjennomføring gjennom handlingsplaner

Byggmesterforbundet har gjennom organisasjonens formålsparagraf som målsetting å være en sterk og betydningsfull organisasjon i alle sammenhenger der premissene for tømrerfaget, næringsinteressene for byggmestre og byggentreprenører legges. Gjeldende plan vedtatt av landsmøtet i 2012, omhandler perioden 2013 -2017 og er inndelt i følgende fem hovedområder:

- Visjon
- Kompetansenivå og krav til bedriftene
- Utdanning og rekruttering
- Bransje- og næringspolitikk
- Organisering, ressurser og virkemidler

Under hovedområdene er det i planen nedfelt konkrete strategiske mål som fokuserer på ivaretakelse av tømrerfaget, utvikling av faglige tilbud til medlemsbedriftene og bransjen for øvrig. Videre fokus på medlemsservice og et sterkere lokalforeningsapparat. Arbeidet med strategimålene gjøres gjennom årlige handlingsplaner vedtatt av styret hvor aktivitetene konkretiseres og tidfestes, etterfulgt av rapportering av måloppnåelse gjennom året.

Handlingsplanen for 2017 er femte og siste året i strategi-perioden. Styret konstaterer, med unntak av bransjepolitiske områder og medlemsutviklingen, høy gjennomføringsgrad og måloppnåelse knyttet til de arbeidsoppgaver og aktiviteter som var lagt inn i handlingsplanen.

3.1.2 Strategiplan 2018-2022

Styret har i perioden arbeidet med utarbeidelse av forslag til ny strategisk plan for perioden 2018-2022. Strategiplanen er inndelt i 5 kapitler, og baseres på visjonen med overskriften «*Ansvar for tømrerfaget – En sunn og lønnsom bransje*». I planen legges det vekt på at Byggmesterforbundet, både lokalt og sentralt, skal være en sterk og betydningsfull organisasjon der premissene for tømrerfaget og medlemmenes bransje- og næringsinteresser legges. Videre fokuseres det på lønnsomhet, seriøsitet, utvikling i takt med markedet, samarbeide med andre organisasjoner og at medlemskapet skal gi fordeler sammenlignet med de som står utenfor organisasjonsfelleskapet.
Forslaget til ny strategiplan ble fremmet for landsmøtet i Loen. Når styrets nestleder, Bjørn Rune Markhus, på vegne av styret presenterte forslaget la han vekt på følgende:

- Økt oppmerksomhet på arbeidsgiverspørsmål
- Digitalisering
- Rekrutteringsutfordringer
- Integrering av utenlandsk arbeidskraft
- Nedgang i medlemsmassen - utfordringer i forhold til oppslutning om Byggmesterforbundet
- Forventninger til samarbeidende organisasjoner (NHO-BNL)
- Forpliktende fokus på lokal/regional organisering – medvirke til å bygge opp bemannet administrasjon der hvor det er vilje til satsning

Under landsmøtet ble det en bred debatt om det fremlagte forslag som, når den ble tatt opp til avstemming, fikk enstemmig oppslutning.

3.2 Landsmøtet i Loen

Byggmesterforbundet sitt 98. landsmøte ble avholdt 9. juni på Hotel Alexandra i Loen. I alt 225 medlemmer, ledsagere og leverandører deltok.

Styreleder Bjarne Flataker fra Byggmesterforbundet Sogn og Fjordane ønsket velkommen til landsmøtet. Ordfører i Stryn, Sven Flo holdt en engasjerende hilsningstale og ønsket landsmøtedeltagerne velkommen til Loen og Stryn kommune.

Bjarne Flataker ønsker velkommen til landsmøtet på vegne av Byggmester-forbundet Sogn og Fjordane

Sven Flo, engasjert ordfører i Stryn kommune.

Styreleder Åsmund Østvold holder sin landsmøtetale

I sin åpningstale til landsmøtet viste styreleder, Åsmund Østvold til overskriftene globalisering, klimaendringer, befolkningsendring, digitalisering og BNL/NHO. Gjeldende globalisering fremhevet Østvold at Norge er det landet i verden som har hatt størst nytte av dette gjennom at vi har solgt våre varer dyrt, og importert varer og tjenester billig. Samtidig er det utfordringer ved globaliseringen som også påvirker byggenæringen og vår egen bransjes muligheter for å drive virksomhet innenfor rammene av sunn konkurranse. Han kritiserte sentrale myndigheter som ikke i tilstrekkelig grad har greid å balansere disse utfordringene. Samtidig viste han til at det er tendenser til at lokale politikere og myndigheter er mer offensive innenfor dette.

Styreleder viste til klimautfordringene og den delen som må løses i byggenæringen. For vår bransje vil det måtte ha den effekt at det vil øke behovet for bedrifter med kompetanse. Østvold viste videre til at det fortsatt forventes betydelig investeringsbehov i offentlig sektor, knyttet både til infrastruktur og bygg til ulike formål. I den sammenheng er det behov for politikere som tør å gjøre kloke innkjøp og utfordre de som tar snarveier.

Styreleder minnet landsmøtet om sin landsmøtetale i 2016, hvor han stadfestet at det var krevende for organisasjonen å få gode resultater på politikkområder som er viktige for medlemsbedriftene og bransjen. Videre at man de siste årene har diskutert kost og nytte ved medlemskap i BNL. Når man etter en strategiprosess i BNL har vedtatt en strategi som støtter opp om at det skal arbeides for at det skal være mulig å drive lovlig, seriøs virksomhet med ansatte fagfolk, er det selvsagt at Byggmesterforbundet følger BNL videre. Styreleder understreket allikevel at resultatene av en god strategi er avhengig av hvordan det jobbes med den, og hvordan strategien blir fulgt opp. Gjeldende forholdet til NHO konstaterte Østvold at NHO har avvikende syn på vesentlige saksfelt for forbundets medlemmer og at dette setter organisasjonsfelleskapets gjensidighetsprinsipp i spill.

I landsmøtesalen var 18 av 22 lokalforeninger representert, og forsamlingens personlige stemmer og fullmaktstemmer utgjorde til sammen 567 stemmer.

Hovedsak på årets landsmøte var behandling av styrets forslag til ny strategiplan for 2018-2022 *(omtalt under punkt 3.1.2.).* Etter presentasjon av styret og påfølgende debatt, viste dirigenten til at det ikke var fremkommet konkrete endringsforslag, men at kommentarer vil bli notert i protokollen. Styrets forslag til strategisk plan for perioden 2018 – 2022 ble deretter vedtatt.

Delegater på landsmøte i Loen 2017

Under fastsettelse av kontingent og serviceavgift for 2018 ble styrets innstilling om uendret medlemskontingent og serviceavgift vedtatt.

Det var innkommet forslag til landsmøtet fra Anders Frøstrup, Timber AS – Tønsberg, gjeldende Byggmesterforbundets forhold til begrepene fag, faglighet og håndverk. Under behandlingen av saken ble forslaget trukket.

Styrets sammensetning ble uendret etter valget. Ulf Larsen, Østfold, ble valgt inn i hederstegn komitéen, mens Are Søpstad, Trondheim og Pål Øye, Oslo og Akershus ble valgt inn som nye medlemmer i valgkomitéen.

God stemning på styrebordet

Det ble til slutt vedtatt å sende ut uttalelse fra landsmøtet med tittelen: «Byggmesterforbundet krever endringer i byggereglene som sikrer tillit til næringen og kvalitet på bygningsarbeider». Hovedbudskap i uttalelsen er at Byggmesterforbundet krever at det varslede seriøsitetsregisteret inkluderer kompetansekrav, at det etableres digital registreringsplikt for viktige og kritiske ROT-/vedlikeholdsarbeider og en ordning med fysisk byggetilsyn i tiltakene. Uttalelsen ble sendt ut samme dag, og ble referert til i flere medieoppslag.

Under landsmøtet ble det også gjennomført en faglig sekvens med foredrag fra PreTre AS om deres produksjonsteknologi med bruk av 3D-modeller, og hvordan byggmesterbedriftene kan nyttiggjøre seg dette. I tillegg holdt administrerende direktør Jon Sandnes i BNL et innlegg.

Rasmus Moe leverte med stor entusiasme et godt og underholdende foredrag lørdag formiddag

Som tidligere år ble det gjennomført leverandørmesse. Det var stor interesse hos landsmøtedeltakerne for det som ble presentert hos de 18 leverandørene som deltok med stand.

Etter landsmøteforhandlingene fredag ettermiddag gikk turen med buss innover mot Briksdalsbreen, med innlagt stopp på den helt unike og vakre plassen Yrineset, før ferden gikk videre til Briksdalsbre Fjellstove. Herfra var det mange som tok beina fatt på den drøyt 3 kilometer lange turen inn til selve breen, mens andre valgte transport med «Trollbil». Etter turen til breen, inviterte lokalforeningen på middag, underholdning og dans på fjellstova.

På lørdag startet dagen med et ”dønn ærleg”, inspirerende og morsomt foredrag av Rasmus Mo, markedssjef, mentor og motivator i Sogndal fotballklubb. Deretter fikk vi et interessant foredrag av Silje Træen fra Aaland Arkitektkontor om det luftige byggeprosjektet med oppføring av restauranten på toppen av fjellet Hoven 1011 moh. Etter foredraget fikk deltakerne selv oppleve den spektakulære turen med Loen Skylift opp til Hoven, med påfølgende lunsj på restauranten som ligger på kanten av stupet.

Landsmøtehelgen ble avsluttet med høytidelig festmiddag på hotellet lørdag kveld. Landsmøte-komitéen ble takket for den store innsatsen de har lagt ned for å få i stand et flott og vellykket arrangement. Deretter takket Byggmester Svein Adolfsen fra Byggmesterforbundet Hedmark for maten og ønsket velkommen til neste års landsmøte som avholdes på Hamar.

LANDSMØTET 2017
til nye høyder

Grillfest i hotellets hage torsdag kveld

Rune Bartnes i Flexit forklarer og demonstrerer under leverandørmessa

På Yrineset fredag ettermiddag

Briksdalsbreen

På vei til Briksdalsbreen

«Mot nye høgder» med Loen skylift!

Lunsj på Restaurant Hoven 1011 moh.

Nyter utsikten fra taket på Restaurant Hoven

God stemning på Telemarksbordet under festmiddagen

Landsmøtekomiteen fikk vel fortjent hyllest

3.3 Formannskonferansen i Stavanger

De årlige formannskonferansene er en viktig møteplass for lokale tillitsvalgte, styret, administrasjonen i forbundet og datterselskapene. Videre er representanter fra opplæringskontorene invitert til å delta på konferansen. Det var i alt 49 deltakere på årets konferanse som ble avholdt 23.-24. november på Clarion Hotel Air, Stavanger Lufthavn Sola.

Styreleder Åsmund Østvold åpnet konferansen med eget videoinnslag, etterfulgt av presentasjon av styret. Nye deltakere på konferansen fikk presentere seg selv for resten av forsamlingen.

Hovedtema for dagen var næringens seriøsitetsutfordringer. Den politiske ledelsen i kommunene Sola, Randaberg og Stavanger var invitert til dialogmøte rundt dette. De fikk høre hvordan byggenæringen er preget av mange useriøse aktører. Styreleder Åsmund Østvold ga en grundig presentasjon av Oslo kommunes anskaffelsesregler, - «Oslomodellen», som er innført med sikte på å hindre skatteunndragelser, utnytting av arbeidskraft og sikre bruk av lærlinger på kommunens byggeprosjekter. Kommunerepresentantene, der i blant to ordførere og en eiendomssjef, bekreftet på sin side at også kommunene i Stavangerområdet vil gjøre sitt for å stoppe ulovligheter i byggenæringen, og at de var i gang med å stramme inn sine innkjøpsregler.

Nye deltakere på formannskonferansen

De lokale kommune-politikerne fulgte nøye med fra første rad

Styreleder Åsmund Østvold presenterer Oslomodellen og HMSREG-systemet Oslo kommune bruker for å holde oversikt over hvem som til enhver tid er til stede på byggeplassene.

Videre i programmet holdt Vidar Sagmyr, leder i Byggebransjens Uropatrulje i Trondheim, en presentasjon av det arbeidet de gjør i Trondheim og omegn med å følge med på den useriøse delen av markedet og innrapportere ulovligheter til politi og offentlige etater. Han kunne også gi gode tips til de fremmøtte politikerne om hva de bør sjekke på forhånd og, ikke minst, hva de bør følge med på underveis hos sine leverandører.

Vidar Sagmyr, Uropatruljen i Trondheim

Bildetekst: Karl W. Sandvig, Stavanger, deltok på sin siste formanns-konferanse før han skulle gå av med pensjon, og ble takket for sin innsats gjennom mange år for lokalforening og forbund.

På konferansens andre dag innledet Frank Ivar Andersen med et foredrag om utviklingen i byggereglene de siste 15 årene. Det har skjedd mange endringer, og hver av disse er gjennomført for å oppnå bedre kvalitet, men selv med forskjellige kommunalministre i spissen, er ennå ikke det målet nådd.

Neste store tema var veien videre for regionutviklingen i forbundet etter at denne i juni var vedtatt av landsmøtet i forbindelse med behandling av ny strategisk plan. Et forslag til regionkart med inndeling i 5 regioner ble presentert og lagt fram for diskusjon. Den første regionansvarlige med ansettelse i Byggmesterforbundet, Ivar Arne Grimstad, var enda ikke tiltrådt i stillingen som regionleder i Østfold, men var til stede på konferansen.

Under presentasjon av forslag til regioninndeling var også representanter fra Østfold oppe og orienterte om sine planer for nyansatt regionleder i Østfold. Fra venstre: Frank Ivar Andersen, Sindre Sandberg, Odd-Arvid Bjørnstad, Ivar Arne Grimstad, Åsmund Østvold.

Videre ble det orientert om produkter og tilbud fra forbundet, Byggmesterskolen og Byggmesterforsikring AS. Før styreleder avsluttet konferansen, ønsket Svein Adolfsen i Byggmesterforbundet Hedmark alle velkommen til neste års landsmøte på Hamar.

3.4. Medlemsservice og tjenester

Byggmesterforbundet har blant annet som formål å bistå sine bedriftsmedlemmer i spørsmål av teknisk, økonomisk og juridisk art. Gjennom Byggmesterforbundet sin posi-sjon i forhold til samarbeidende organisasjoner og brede myndighetskontakt, er administrasjonen tett på temaer og saksfelt som er aktuelle for medlemmene. Interessen for organisasjonens kompetanse på ulike områder er god, både fra myndighetssiden og i andre miljøer. Dette gir de som arbeider med rådgivning til medlemsbedriftene innenfor fag, regelverk og jus, gode rammevilkår i forhold til å gi opp-daterte råd i aktuelle spørsmål i bedriftenes hverdag.

3.4.1 Fagavdelingen

Byggmesterforbundets fagkonsulenter driver utstrakt rådgiving og kursvirksomhet innenfor hele det brede spekteret i faget. Særlig legges det vekt på standarder, byggdetaljblader, samt plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Fagavdelingen bistår også juridisk avdeling i forbindelse med saker tilknyttet tekniske spørsmål og forhold relatert til byggereglene. Videre har fagavdelingen i 2017 bidratt i betydelig grad med leveranser til blimester.com.

3.4.2 Juridisk avdeling

Bistand knyttet til generell juridisk rådgivning, bistand i tvistesaker, og veiledning i kontraktspørsmål blir tatt vel imot av medlemsbedriftene, og antall henvendelser er fortsatt økende. Tilbudet hvor forbundets jurister tilbyr seg å holde møter lokalt med medlemmer, som på forhånd har bestilt tid for gjennomgang av saker, har vært opprettholdt i perioden.

Juridisk avdeling har holdt flere kurs for Byggmesterskolen, foredrag på lokalforeningsmøter, deltatt i arbeidet med utredning av ulike saker, og avgivelse av høringsuttalelser.

Det er i tillegg et løpende behov for juridisk rådgivning innenfor det arbeidsrettslige området. Tjenestene på dette området ytes direkte av BNLs arbeidsgiveravdeling.

3.4.3 Byggmesterskolen

Byggmesterskolen er forbundets forlengede arm knyttet til kompetansetilbudet til medlemmer og andre aktører i bransjen. Det legges ned et betydelig arbeide for å sikre at kursene er relevante og at kurstilbudet har sitt utspring i de aktiviteter som fremkommer av utviklingen i bransjen og endringer i lov- og regelverk.

Aktiviteten i Byggmesterskolen har i 2017 vært god, med bred interesse for de ulike kurstilbud. Totalt har det vært 731 deltakere fordelt på 38 gjennomførte kurs.

Det ble utarbeidet kurskatalog for 2018 som for første gang er sendt ut til alle medlemmer kun i digital form.

Videre er det på hjemmesiden alltid oppdatert kurskalender, med tilhørende kursbeskrivelse og plattform for elektronisk påmelding.

Nå kan du følge kursaktiviteten i Byggmesterskolen på Facebook!

3.4.4 Produkter

Byggmesterforbundet tilbyr egenutviklede og økonomisk konkurransedyktige produkter, både til medlemmer og ikke-medlemmer (til differensiert pris), og har i tillegg gunstige avtaler med leverandører av ulike varer og tjenester som kan benyttes av medlemmer.

3.4.4.1 KS Online

Byggmesterforbundet tilbyr digital løsning for dokumentert egenkontroll i henhold til de myndighetskravene som er stilt gjennom arbeidsmiljøloven (internkontrollforskriften) og plan- og bygningsloven (byggesaksforskriften). Dette tilbys gjennom KS Online – det digitale KS- og HMS-systemet som også kan brukes på byggeplass via smarttelefon og nettbrett.

3.4.4.2 KalkOnline

Byggmesterforbundet tilbyr det egenutviklede kalkulasjonsprogrammet KalkOnline, - et enkelt og digitalt kalkulasjonsverktøy som gir brukeren full kontroll på byggeprosjektene.

Også i 2017 har det vært aktivitet for videreutvikling av løsninger og tekniske finesser for begge programmene. Dette for ytterligere å øke brukervennligheten med sikte på tidsbesparende arbeidsprosesser både administrativt og ute i prosjektene, men også for, innenfor visse rammer, tilpasse løsningene til den raske teknologiske utvikling. Det har vært drevet rådgivning og opplæring i programmene, som bl.a. er gjennomført ved gratis brukerkurs og en rekke besøk ute i bedriftene.

3. utgave av Bransjelære for tømrerfaget, Vg3/opplæring i bedrift

3.4.4.3 Bransjelære for tømrerfaget og Basiskunnskap for tømrerfaget

Byggmesterforbundet har i samarbeid med Opplærings-kontoret for tømrerfaget i Oslo, utviklet og utgitt to kompendier for bruk i tømreropplæringen. Bakgrunnen for at Byggmesterforbundet har engasjert seg i å utvikle dette læremateriellet er å bidra til kvalitet på innholdet, og en mest mulig lik praktisering av tømrerutdanningen rundt om i landet.

Kompendiene, med tilhørende presentasjoner for undervisning, selges til kostpris til skoler og opplærings-kontor. Målet er å utvikle tre kompendier, for nivåene Vg1, Vg2 og Vg3.

Basiskunnskap for tømrerfaget ble utviklet i 2016, med første utgivelse i juni. Målgruppen for dette kompendiet er byggfagelever, tømrerlærlinger, voksenlærlinger og praksiskandidater med lite eller ingen kunnskap om tømrerfaget. Nivåmessig egner kompendiet seg godt for elever i Vg1 og vekslingsmodellen, men også for de som har jobbet en stund i faget og ønsker å starte det formelle utdanningsløpet frem mot svennebrev i tømrerfaget.

Bransjelære for tømrerfaget for Vg3-nivå, ble utviklet allerede i 2011 og revidert i 2014. Kompendiet gjennomgikk ny revisjon siste halvdel av 2017 og er nå klar for distribusjon i sin 3. utgave.

3.4.4.4 Innkjøpstorget

Byggmesterforbundet har, alene eller i samarbeid med andre bransjeforeninger, forhandlet fram gunstige avtaler for medlemmene. Disse er gjort tilgjengelig på portalen Fordelstorget (tidligere kalt Innkjøpstorget). Avtalene gjelder blant annet:

- Byggforskserien
- Drivstoff
- Elektronisk timeregistrering
- Anleggsterminal
- Mobiltelefoni
- Dekk/felger
- Elektronisk kjørebok
- Inkassotjenester
- Kredittvurdering
- Arbeidsklær
- Hjemmesider/webdesign

I perioden er det kommet på plass avtale med to nye leverandører: Røhne Selmer på Ford vare- og personbiler, samt Fjordkraft på strøm.

3.4.4.5 E-blankettløsning hos Standard Online

Byggmesterforbundet har en avtale med Standard Online om frikjøp av byggeblanketter (standardkontrakter) for medlemmer. Avtalen omfatter både proffblanketter og forbrukerblanketter til Håndverkertjenesteloven og Bustadoppføringslova. Alle blankettene ligger tilgjengelig i e-blankettløsning med inngang via Medlemsnettet.

3.4.5 Høringer

Byggmesterforbundet blir gjennom året invitert til å delta i en rekke høringer. Det foretas en nøye gjennomgang av relevansen for medlemsbedriftene og bransjene. Enkelte er også av mer generell karakter og besvares også av NHO.

Videre er administrasjonen engasjert i de høringer hvor man har besluttet at BNL svarer på vegne av alle de tilknyttede bransjeforeninger. I 2017 har Byggmesterforbundet avgitt følgende høringssvar:

- TEK17
- Fagbrev på jobb
- Dok-8 forslag – Et seriøst og organisert arbeidsliv
- Endringer i byggesaksforskrift
- Yrkesfaglig tilbudsstruktur
- Seriøsitetsregister
- TEK17 – Laftede bygninger

3.5 Informasjon og markedsføring

Administrasjonen har i hele perioden profilert Byggmesterforbundet, våre saksfelt og tilbud gjennom den aktiviteten som har pågått. Blant annet med en rekke foredrag, både eksternt og i lokale medlemsmøter, gjennom vår utstrakte kursvirksomhet, og ved bedriftsbesøk. Ikke minst også ved kontakten i det daglige med medlemsbedrifter, ikke-medlemmer, media, politikere og andre bransjer i næringen.

3.5.1 Nettsider og sosiale medier

Byggmesterforbundet har god aktivitet på digitale og sosiale medier. Vi er aktive på egen hjemmeside. I tillegg administrerer Byggmesterforbundet følgende nettsider: www.kalkonline.no, www.ksonline.no, www.boligtvistnemnda.no, www.blitømrer.no og www.hvvkurs.no. Når det gjelder sosiale medier har forbundet god og stadig økende aktivitet på Facebook. Det er også aktivitet på Twitter v/daglig leder.

Bruk av digitale kanaler er viktig og effektivt for å synliggjøre forbundets synspunkter og aktiviteter, både til medlemmer og andre. Antall besøkende på hjemmesiden er forholdsvis stabilt, men 23 400 besøkende i 2017 er en liten nedgang sammenlignet med forrige periode. Mest besøkt på hjemmesiden er våre kurssider og medlemssøket. I perioden er det det utført ulike tiltak for søkemotoroptimalisering av nettsiden. Aktiviteten og engasjementet på Facebook er stadig økende. Facebook-siden har nå 2578 følgere (og 2600 som har likt siden). Vi har økt bruken av «fremming»/annonsering av innlegg til et målrettet publikum, noe som har bidratt til enda bedre spredning av prioriterte saker via Facebook.

Registeret for uavhengige kontrollører som Byggmesterforbundet opprettet i 2014 har pr. utgangen av året 189 registrerte foretak, en økning fra 171 i fjor. Registeret er tilgjengelig via www.byggmesterforbundet.no. Her kan de som har behov for det enkelt finne uavhengig kontrollør i sitt område. Oppføring i registeret er gratis for foretaket.

3.5.2 Presse og media

Byggmesterforbundet sine ansatte og tillitsvalgte stiller så langt det er mulig opp på henvendelser fra media. I 2017 har vi registrert totalt 111 nettartikler hvor Byggmesterforbundet sentralt eller lokalavdelinger er omtalt. Artikler i trykte medier kommer i tillegg.

Særlig har våre uttalelser i forbindelse med DiBKs håndtering av kompetansekrav i sentral godkjenning fått stor oppmerksomhet. I samme sak er også Byggmesterforbundets synspunkter blitt referert til på Stortinget, da Hadia Tajik i Stortingets spørretime 15. nov. tok opp temaet «Endring av kompetansekrav i sentral godkjenning». I flere kommuner, blant annet Oslo, Bergen og Trondheim har våre lokalavdelinger spilt en aktiv rolle i å få på plass seriøsitetsbestemmelser for offentlige innkjøp. Dette har fått mange oppslag, både i lokale medier og riksmedier.

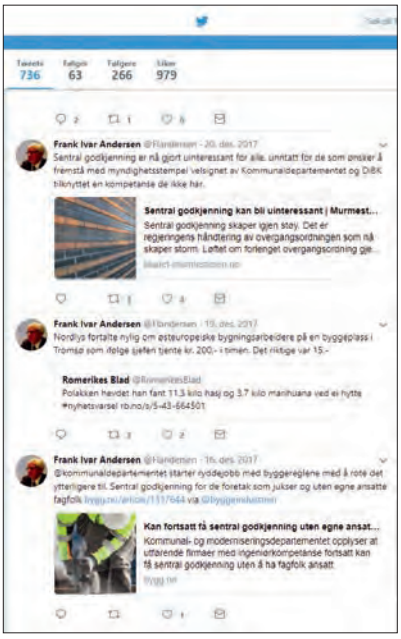

Daglig leder Frank Ivar Andersen på Twitter

Oppslag hos Byggmesteren 4. november

Byggmesterforbundets tillitsvalgte har også medvirket i innslag på radio og TV, blant annet:

- 28.10.2017: Styreleder Åsmund Østvold - TV2 Nyhetene om useriøsitet i bransjen.
- 07.11.2017: Styremedlem Roy Skorstad - NRK Dagsrevyen gjeldende drapstrusler mot leder av Uropatruljen.
- 11.11.2017: Styreleder Åsmund Østvold - TV2 Nyhetene om innleie av arbeidskraft.

Det er sendt ut 4 pressemeldinger i perioden:

- 17.01.2017: Varaordføreren åpnet Byggeplassleder-studiet i Trysil
- 21.03.2017: Byggmesterforbundet trer ut av Boligtvistnemnda
- 04.05.2017: Byggmesterforbundet vant frem i KOFA-sak mot Namdalseid kommune
- 09.06.2017: Uttalelse fra landsmøte: Byggmesterforbundet krever endringer i byggereglene

Styreleder Åsmund Østvold på TV2 Nyhetene 28. oktober, om useriøsitet i byggebransjen.

Styremedlem Rolf Eilerås på NRK Vestfold

Juridisk avdeling og fagavdeling har bidratt med faglig stoff og artikler til Byggmesteren. Daglig leder er fast spaltist i bladet under vignetten «FIAs hjørne».

3.5.3 *Annonsering*

I tillegg til medieomtale og bruk av egne digitale medier, har Byggmesterforbundet vært synlig med annonsering følgende steder:

- Byggmesteren, annonse i alle 10 utgaver
- Mesteren (utgis av Mesterbrevnemnda), annonse i alle 4 utgaver
- Boliginformasjon – annonse med tema «velge medlemsbedrift». Magasinets målgruppe er privatpersoner som skal bygge eller pusse opp. Distribueres gjennom byggevarehus over hele landet, byggemesser, løssalg Narvesen, og sendes direkte til husstander med registrert byggesak.
- Annonse i brosjyre for blimester.com
- Nettannonsering - byggmesteren.as, Facebook
- Samarbeid med boligmappa.no – gratis oppføring for medlemmer
- Informasjonsmateriell om medlemskap er distribuert ut til interessenter

Annonse i Boliginformasjon 2017

3.5.4 *Bygg Reis Deg*

Bygg Reis Deg messen 2017 satte ny besøksrekord med over 42 000 besøkende i løpet av dagene 18.-20. oktober. Mange av disse var innom på Byggmesterforbundets stand, som vi hadde felles med Byggforlaget AS og Byggmesterforsikring AS.

Det var stor interesse for forbundets digitale produkter, KalkOnline og KS Online som ble demonstrert på standen. Flere var også interessert i å snakke om både

medlemskap og forsikringer, og hundrevis deltok på vår messekonkurranse ved å ta byggmesterselfies.

I forbindelse med messen holdt Byggmesterforbundet to egne seminarer. Daglig leder Frank Ivar Andersen holdt foredraget «Gode hus bygges med kompetanse», om utfordringene i bransjen og tiltak for å skape en sunnere næring og gode bygg. Fagkonsulent Tor Ole Larsen holdt seminar om KS Online med fokus på hvordan styringssystemet kan brukes som en ressurs og et hjelpemiddel i bedriftens arbeids-, og kommunikasjonsprosess, samtidig som man oppfyller myndighetskravene. Det var meget godt oppmøte på begge seminarene.

I tillegg deltok Frank Ivar Andersen på hovedkonferansen fredag med tema «Seriøse og bærekraftige byggeteam». Her holdt han innlegg om Seriøsitetsregisteret – et verktøy for rekruttering, kompetanse og byggkvalitet?

Byggmesterforbundet, Byggmesterforsikring og Byggmesteren på Bygg Reis Deg 2017

Fullt i sofaen!

3.5.5 *Informasjon til medlemmer*

Administrasjonen har deltatt på en rekke lokale medlemsmøter med aktuell informasjon og faglige foredrag. Det er også gjennomført besøk hos enkelte medlemsbedrifter rundt om i landet.

Det er i perioden sendt ut 2 pdf-utgaver av BYGGINFO pr. epost til alle medlemmer, - i mars og juli. Fra 2. halvår ble det besluttet å gå over til å sende elektroniske nyhetsbrev (kalt Medlemsbrev), i stedet for BYGGINFO. De elektroniske medlemsbrevene lages og sendes ut via Click Dimension, en modul som er knyttet opp mot NHO's CRM-system (vår medlemsdatabase). Bruk av nyhetsbrev gir bedre fleksibilitet med hensyn til å sende ut nyheter raskt når det er nødvendig. Det ble totalt sendt ut 5 slike Medlemsbrev i 2. halvår.

Nyheter og informasjon om medlemsfordeler er til enhver tid tilgjengelig for medlemmer på Medlemsnett. Faglige

Full sal under Frank Ivar Andersens foredrag «Gode hus bygges med kompetanse», på Bygg Reis Deg.

Administrasjonen tester byggmesterselfies! Alle besøkende på standen som tok #byggmesterselfie, var med i trekning om å vinne 2 stk. Catphone S41. Vinnerne av messekonkurransen ble en tømrer fra Svelvik og en DAK-operatør fra Stabekk.

nyheter er også tilgjengelig gjennom abonnement på Byggmesteren som er inkludert i medlemskontingenten.

Alle nye bedriftsmedlemmer blir kontaktet av administrasjonen i løpet av det første året etter innmelding. Denne oppfølgingen oppfattes positivt av bedriftene.

Administrasjonen er ofte med på lokale medlemsmøter. Her på besøk i Haugesund 17. januar.

Tema for kveldens foredrag v/Frank Ivar Andersen.

3.5.6 Rekruttering til tømrerfaget

«BliTømrer»-logoen benyttes for felles profilering av tømrerfaget med egen nettside, brosjyre og diverse materiell. De fleste av opplæringskontorene tilknyttet Byggmesterforbundet benytter BliTømrer-logoen på materiell som brukes på utdanningsmesser, skolebesøk etc.

Til tross for bransjens mange utfordringer, har det i perioden vært mye positiv omtale/anbefaling av yrkesfag. Bygg- og anlegg trekkes spesielt fram som en av bransjene med størst behov for fagarbeidere framover, og gode jobbmuligheter. Innføring av læreplassgaranti flere steder i landet har også fått god oppmerksomhet i media, blant annet i Oslo, Sør-Trøndelag og Telemark hvor våre lokalavdelinger/opplæringskontor har vært sterkt involvert.

Byggmesterforbundet er aktivt med i en rekrutteringsgruppe i regi av BNL, hvor alle bransjene har en felles interesse og et felles mål om å rekruttere flere inn til byggfagene. Bransjene samarbeider om dette blant annet gjennom nettsiden «Vi Bygger Norge» og kampanjer på sosiale medier. I perioden har gruppen blant annet fått utarbeidet en BIM-modell som viser oppbygging av et hus med synliggjøring av de ulike fagene – hvem gjør hva. Denne kan brukes på messer, skolebesøk etc. Det ble også igangsatt produksjon av en film med samme tema.

Gledelige nyheter om rekrutteringen i Trøndelag i oppslag hos Byggmesteren 9. august.

3.6 Arbeid i komiteer og arbeidsgrupper

3.6.1 Samarbeidet med Standard Norge

Byggmesterforbundet er medlem av Standard Norge. Standardisering innenfor bygg, anlegg og eiendom (BAE) har historisk vært et område med stor aktivitet og utgjør en betydelig andel av aktiviteten i Standard Norge. Standardene angir regler og retningslinjer for prosjektering, utførelse, produktdokumentasjon og prøving, beskrivelser for anbud og kontrakter. En annen oppgave for Standard Norge er at de er ansvarlige for å tilpasse standarder til internasjonal utvikling, og ikke minst har Standard Norge ansvaret for harmonisering og innføring av standarder som følge av EØS-avtalen.

Standardiseringsarbeidet er organisert i prosjekter som styres av standardiseringskomiteer oppnevnt av sektorstyret for bygg og anlegg. Deltakelse i standardiseringsarbeid er meget ressurskrevende, og det foretas derfor en streng vurdering av de invitasjoner som mottas fra Standard Norge.

3.6.2 Avtaleblanketter Bustadoppføringslova

Etter initiativ fra Byggmesterforbundet har Standard Norge oppnevnt en komité for revidering av avtaleblanketter (3425 og 3426). Komitearbeidet startet tidlig i 2013, men er fortsatt ikke avsluttet grunnet interessemotsetninger i

komiteen knyttet til omfanget av potensielle forsikrings-forpliktelser utover kontraktsarbeider for entreprenøren. Samtidig arbeider komiteen med å gjennomgå blankettene med sikte på å fange opp endringer i myndighetenes regelverk, slik at de blir oppdatert i forhold til disse.

3.6.3 Direktoratet for byggkvalitet – DiBK

Fagavdelingen har generelt god kontakt og dialog med DiBK. Gjennom året har det vært samtaler og møter knyttet til flere enkeltsaker.

3.6.4 Kommunalteknisk Forening

Fagavdelingen deltok i 2016 i et komitearbeid i regi av Kommunalteknisk Forening, for å revidere og videreutvikle en eksempelsamling for tolkning av byggereglene for tiltak med eksisterende bygg. Eksempelsamlingen kan lastes ned fra hjemmesidene til DiBK og Kommunalteknisk forening.

Som en følge av dette har Kommunalteknisk Forening ønsket å fortsette samarbeidet med Byggmesterforbundet. I 2017 er det utviklet kurs i Tekniske krav ved tiltak i eksisterende bygg som nå tilbys rundt om i landet i samarbeid med Byggmesterforbundet.

4. Byggenæringens Landsforening og Næringslivets Hovedorganisasjon

Byggmesterforbundet sine medlemsbedrifter er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon – NHO og forbundet er tilsluttet Byggenæringens Landsforening - BNL.

4.1 Byggenæringens Landsforening - BNL

BNL er paraplyorganisasjon for 15 bransjeforeninger i byggenæringen. Tilsammen dekker BNL hele næringskjeden i bygg og anlegg og representerer ca. 4 000 bedrifter med 75 000 ansatte. Byggmesterforbundet er, målt etter antall ansatte i medlemsbedriftene, den nest største organisasjonen i BNL. BNL er den tredje største landsforeningen i NHO.

I 2017 var det 20 år siden BNL ble etablert av de tre landsforeningene Byggeindustriens Landsforening - BL, Landsforeningen for Bygg og Anlegg – LBA og Bygghåndverksfagenes Landsforening – BHLF. I forbindelse med BNLs generalforsamling ble dette markert ved at tidligere konsernsjef i Veidekke Terje Venold, Arne Skjelle (Byggeindustrien) og Frank Ivar Andersen (Bygghåndverksfagene), som den gangen var sentrale i arbeidet, delte sin tanker om etableringen og bakgrunnen for denne.

Byggmesterforbundet har lang tradisjon for å samarbeide med andre organisasjoner i byggenæringen og næringslivet for øvrig. Strategien bak dette er at best mulig gjennomslag i saker oppnås i fellesskap med andre. I de senere år har det vært tydelige innslag av intern uenighet i BNL. Dette forårsaket av ulike synspunkter knyttet til hvordan man skal møte de store endringene i markedet. Særlig har interessemotsetninger knyttet til politikk innenfor utdanning, rekruttering og næringspolitikk vært tydelige.

BNL har tatt tak i disse utfordringene og startet i 2016 opp en strategiprosess som munnet ut i forslag til ny strategi som ble vedtatt av BNLs generalforsamling i 2017. Her ble det vist til at markedene er i stor endring. Ny teknologi, økt globalisering og individualisering i kombinasjon med et behov for økt fleksibilitet, utfordrer flere enn byggenæringen. BNL mener det er viktig at man ved fremtidige strategiske valg, spesielt når det gjelder forvaltningen av arbeidsgiverrollen, er dette bevisst slik at man tar vare på et arbeidsliv som er bærekraftig – også på sikt.

På bakgrunn av dette forankret BNL sitt arbeid i fire hovedpilarer for organiseringen av arbeidslivet:

1. Frontfagsmodellen må sikres
2. Lærlingordning
3. Fast ansatte som hovedmodell
4. Høy organisasjonsgrad. En forutsetning er et seriøst arbeidsliv.

Med bakgrunn i den nye strategien registrerer styret at BNL er blitt tydeligere når de arbeider med enkeltsaker som berører disse områdene. Videre at det ved noen anledninger har utløst motkrefter og friksjon både internt, men ikke minst eksternt i forhold til andre organisasjoner i NHO-fellesskapet som har andre interesser og ønsker en annen utvikling.

Innenfor arbeidsgiverområdet er det godt samarbeide mellom BNL og de tilsluttede bransjeforeninger, og det ytes god service, bistand og rådgivning til Byggmesterforbundets medlemsbedrifter.

Adm. dir. i BNL, Jon Sandnes, på Byggmesteforbundets landsmøte i Loen hvor han orienterte om BNLs nye strategi.

BNL har også i sitt arbeide bl.a. et engasjement innenfor utdanning, rekruttering, miljø-/energi og digitalisering.

4.2 Næringslivets Hovedorganisasjon - NHO

NHO er den ledende næringsorganisasjonen i Norge når den arbeider med saker knyttet til verdiskapning og øvrige spørsmål knyttet til næringslivets rammevilkår. Samtidig er NHO preget av sin bredde i tilslutning av bransjer og næringer med ulike behov og interesser.

Blant Byggmesterforbundet sine medlemmer registreres en økende frustrasjon rettet mot organisasjonsfellesskapet, og det man fra bedriftenes ståsted anser å være manglende resultater av organisasjonens arbeid. Med bakgrunn i dette har styret og administrasjon ført samtaler med NHO for å avklare situasjonen innenfor viktige politikkområder.
I dialogen har man særlig drøftet saksforhold tilknyttet offentlige anskaffelser, yrkesfagutdanningen, økende arbeidslivskriminalitet, bemanningsbransjen og byggeregler.

Styret vurderer det slik at det er behov for at NHO fremover bedre forstår problemstillingene i byggenæringen generelt og situasjonen for håndverksbransjene i næringen spesielt, og viser dette utad.

5. Selskaper og organisasjonsmessig samarbeid

5.1 Byggforlaget AS

Byggforlaget AS gir ut fagtidsskriftet Byggmesteren og har ansvar for nettstedet www.byggmesteren.as. Byggmesterforbundet eier alle selskapets aksjer.

Byggmesteren har stor tillit og en sterk posisjon som nisjeblad for tømrerfaget i byggenæringen. Nyhetsbrev som sendes ut pr. e-post to ganger ukentlig blir godt mottatt.

I 2017 har selskapet fortsatt satsingen på digitale plattformer ved økt aktivitet og ved å innføre en betalingsordning for det redaksjonelle innholdet på nettsidene. Sosiale medier benyttes i markedsføring av nettsider og blad.

Byggforlaget AS er samlokalisert med Byggmesterforbundet i Sørkedalsveien 9 i Oslo. Per Bjørn Lotherington er daglig leder/redaktør. Staben består av tre ansatte. Abonnementsarbeid drives av Medievekst AS i Tromsø. Selskapets styre består av Roy Skorstad, styreleder, Rolf Eilerås og Frank Ivar Andersen som styremedlemmer.

Redaktør og daglig leder Per Bjørn Lotherington orienterte om utviklingen i Byggforlaget på landsmøtet i Loen.

5.2 Byggmesterforsikring AS

Byggmesterforbundet er 100 % eier av Byggmesterforsikring AS. Selskapet er agent for ulike forsikringsselskaper og tar ikke selv forsikringsrisiko ovenfor kunden, men har underliggende risikoavtaler med forsikringsselskapene.

Selskapets inntekter og resultat er derfor ut fra provisjoner og «suksessfee» for agentvirksomheten i de tilfeller ordningen går med overskudd. Hvis ordningen går med underskudd bærer Byggmesterforsikring ansvar for en nærmere avtalt andel av underskuddet. I tillegg tilbyr selskapet garantiprodukter som stadig utgjør en økende del av omsetningen.

I underkant av 75 % av forbundets bedriftsmedlemmer har en eller flere forsikringer i selskapet. Byggmesterforsikring har også avtaler med Norske Murmestres Landsforening og Maler- og Byggtapetsermestrenes Landsforbund om forsikringer for deres medlemmer.

I 2017 er det satset mye på markedsføringen gjennom web, sosiale medier og egen blogg med faglige artikler. Salgsapparatet er også styrket for å møte den stadig økende konkurransen i markedet. Videre er det som tidligere år, drevet en aktiv markedsføring ved besøk hos lokalforeninger, huskjeder og bedrifter. Byggmesterforsikring legger vekt på å tilby foredrag om produkter og ulike forhold knyttet til forsikring og garantistillelse.

Helge Guldbrandsen, daglig leder i Byggmesterforsikring på Formanns-konferansen i november.

Helge Guldbrandsen er daglig leder og det er til sammen 18 ansatte fordelt på 17 årsverk i selskapet. Selskapets styre har bestått av Ulf Larsen styreleder, Bjørn Rune Markhus, Rolf Tollefsen, Thor Steinar Sandvik og Frank Ivar Andersen som styremedlemmer.

5.3 Boligtvistnemnda

Byggmesterforbundet er med i Boligtvistnemnda. Øvrige deltakere i nemnda, i tillegg til Forbrukerrådet, er Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg og Boligprodusentenes Forening. Boligtvistnemnda har egen hjemmeside www.boligtvistnemnda.no og legger der ut sine avgjørelser i anonymisert form.

Med bakgrunn i at det i 2016 kom det flere henvendelser av kritisk karakter fra medlemsbedrifter knyttet til Boligtvistnemnda besluttet styret etter en prosess å melde Byggmesterforbundet ut av nemnda. Spørsmålet om utmelding var da blant annet blitt drøftet under formannskonferansen i 2016. Parallelt med diskusjonene i Byggmesterforbundet viste det seg at Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg, hadde tilsvarende diskusjoner og de fattet også vedtak om utmelding. Vedtak om utmelding ble gjennomført tidlig i 2017 og det ble enighet med de øvrige medlemmene i nemnda om en overgangsperiode løpende til 28. februar 2018.

I forbindelse med utmeldingen oppstod det en uenighet om bedrifter tilsluttet de utmeldte organisasjoner, som samtidig var kjedemedlemmer i boligkjeder tilsluttet Boligprodusentenes Forening, fortsatt var bundet opp til Boligtvistnemnda. Dette spørsmålet var ved utgangen av 2017 ikke endelig avklart.

5.4 Blimester.com

I 2012 varslet Mesterbrevnemnda at de ville åpne for flere leverandører til å være tilbyder til mesterbrevundervisningen. I regi av de håndverksbransjene som er tilsluttet BNL, ble organisasjonen blimester.com stiftet høsten 2015 av 7 landsomfattende bransjeforeninger i bygghåndverksfagene. Blimester.com har inngått avtale med Mesterbrevnemnda og forpliktet seg til å tilby mesterbrevundervisning til fremtidige håndverksmestere i alle byggfag.

Høsten 2016 startet blimester.com opp med tilbudet. Det har vært utfordringer i den første fasen tilknyttet undervisningsplattform, gjennomføring av undervisning og IT-løsninger. Gjennom 2017 er det nedlagt ett stort arbeide for å bedre kvaliteten, komplettere undervisningsmateriellet og videreutvikle tilbudet. I dette arbeidet har Byggmesterforbundets fagavdeling gitt betydelige bidrag.

Gjennom det arbeidet som er nedlagt og ressursene i form av ansatte og innleide veiledere som nå er på plass, er Blimester.com rigget for å oppfylle eiernes mål om å tilby en landsomfattende, enhetlig og god mesterutdanning i alle byggfag underlagt mesterbrevordningen.

6. Styrets arbeid

Styret har i perioden avholdt 7 styremøter og ett styreseminar. Videre har styret deltatt på formannskonferansen avholdt i Bergen i november. Styret var også Byggmesterforbundets delegater til BNLs generalforsamling i juni. Videre har to styremedlemmer deltatt i BNLs representantskap inntil dette ble besluttet nedlagt av BNLs generalforsamling i 2017.

7. Tillitsvalgte, og representasjon i råd, utvalg og komiteer

Styret

Åsmund Østvold	Oslo	styreleder
Bjørn Rune Markhus	Bergen	nestleder
Thor Steinar Sandvik	Stavanger	styremedlem
Roy Erling Skorstad	Trondheim	styremedlem
Rolf Eilerås	Tønsberg	styremedlem
Per Ove Sivertsen	Porsgrunn	styremedlem
Odd Arvid Bjørnstad	Rakkestad	varamedlem

Fra venstre: Per Ove Sivertsen, Bjørn Rune Markhus, Roy Skorstad, Åsmund Østvold, Rolf Eilerås, Thor Steinar Sandvik, Odd Arvid Bjørnstad

Hederstegnkomite

Svein Jarle Andresen - leder	Trondheim
Kjell Nilsen	Tromsø
Arvid Søgaard	Oslo
Ulf Larsen	Moss

Organisasjonskomité

Kjetil Eriksen – leder	Oslo
Idar Bjerkenås	Trondheim
Walter Nordstrand	Bergen
Kjell Nilsen	Tromsø

Valgkomité

Ulf Larsen -leder	Moss
Pål Øye	Oslo
Are Søpstad	Trondheim
Hans Olav Hasund	Ulsteinvik
Leif Ingar Liane	Skien
Bjørn Kvingedal	Bergen
Harald Grayston	Bryne

Øvrige tillitsvalgte, og representasjon

Styret BNL

Kjell Skog - styremedlem

Representantskap BNL

Åsmund Østvold
Bjørn Rune Markhus

Varamedlemmer:
Roy Erling Skorstad
Rolf Eilerås

Generalforsamling BNL

Åsmund Østvold
Bjørn Rune Markhus
Thor Steinar Sandvik
Per Ove Sivertsen
Roy Erling Skorstad
Rolf Eilerås
Odd Arvid Bjørnstad

Forhandlingsutvalg i BNL for Fellesoverenskomsten for byggfag

Kjell Nilsen

Arbeidsgiverutvalget

Kjell Nilsen
Stein Otto Johansen
Frank Ståløy
Bent Gabrielsen
Jon Morten Illøkken
Frank Ivar Andersen

Utdanningsutvalget

Kjell Skog – leder
Per Ove Sivertsen
Inge Bauge
Arvid Søgaard
Svein Inge Espevik
Jo Ivar Rostad
Øivind Ørnevik

Faglig Forum

Tor-Henrik Rød
Sindre Sandberg
Ulf Larsen

Standard Norge

Bente W. Løveid – Revisjon avtaleblanketter i henhold til Bustadoppføringslova
Tor Ole Larsen – 346 Fuktkomiteen
Nils Jørgen Brodin - SN/K 428 - Revidering av NS 3420-S Isolering, tetting og tekking

Fagnemnda for tømrerfaget (Utdanningsdirektoratet)

Øivind Ørnevik - nemndsmedlem

Boligtvistnemnda

Frank Ivar Andersen – styremedlem

Partssammensatt utvalg BNL/Fellesforbundet for en seriøs byggenæring

Per Ove Sivertsen

NHOs team for offentlige anskaffelser

Bente W. Løveid
Camilla Stenumgård

«Følgegruppe» offentlige anskaffelser - Avtale mellom KS, Difi, Fellesforbundet og BNL

Frank Ivar Andersen

Dør- og vinduskontroll

Jan Arne Heisholt - styremedlem

Kledningskontrollen (krav til fabrikkbehandlet utvendig kledning)

Nils Jørgen Brodin – styremedlem

Bygg 21

Jon-Olav Sigvartsen – styremedlem
Frank Ivar Andersen – strategisk råd

8. Lokalforeninger

Byggmesterforbundet har ved utgangen av 2017 tilslutning fra 20 lokalforeninger med varierende størrelse og aktivitetsnivå. I tillegg er en gruppe medlemmer uten tilknytning til lokalforening registrert som enkeltstående medlemmer.

Byggmesterforbundet Oppland har i mange år ikke vært operativt og ble avviklet i 2017. Medlemmene i Oppland står nå som enkeltstående medlemmer i Byggmesterforbundet. Byggmesterforbundet Larvik valgte å ikke være tilsluttet Byggmesterforbundet og har skiftet navn tilbake til Larvik Byggmesterlaug. Noen av medlemsbedriftene i Larvik har videreført sitt medlemskap til Byggmesterforbundet ved direkte medlemskap.

I november markerte Byggmesterforbundet Bergen sitt 125-årsjubileum. Dette med egen jubileumsbok og en konferanse med god deltagelse. Arrangementet ble avsluttet med jubileumsmiddag i Håkonshallen.

8.1 Strukturendringer av lokalforeninger

I ny strategisk plan er det vedtatt at Byggmesterforbundet skal utvikle en sterkere og mer synlig bransjeorganisasjon for tømrerfaget og medlemsbedriftene, og at dette skal gjennomføres gjennom etablering av regioner som et supplement og støtte til lokalforeningene. For å få til dette skal Byggmesterforbundet innenfor forsvarlige økonomiske rammer, til områder hvor det også er positiv lokal vilje, bidra til å etablere administrative ressurser rundt om i landet med det mål at lokalforeningene får tilgang til en bemannet administrasjon. De administrative ressurser i lokalforeninger hvor Byggmesterforbundet er bidragsyter, skal ha sitt ansettelsesforhold i Byggmesterforbundet.

Med bakgrunn i landsmøtets vedtak utarbeidet styret et utkast til regioninndeling bestående av 5 regioner som ble drøftet under formannskonferansen i Stavanger. Styret registrerer med tilfredshet at det er i gang innledende diskusjoner om veien videre rundt om i landet, og at Østfold allerede i løpet av høsten gjennomførte en ansettelsesprosess for sitt område.

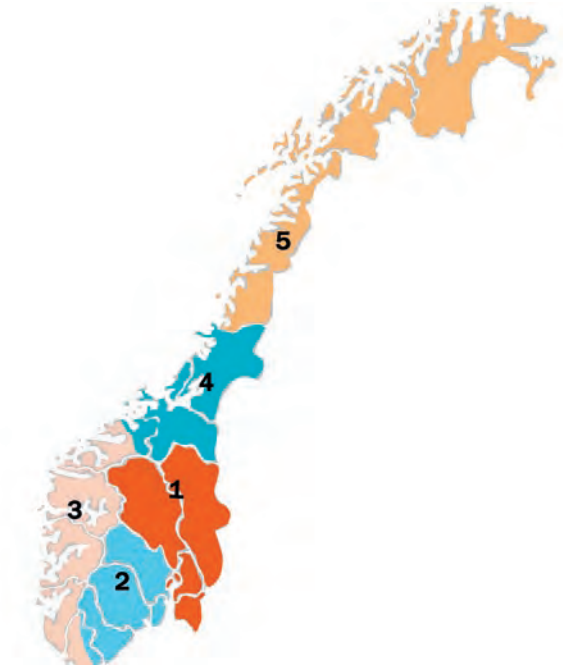

Styrets utkast til regioninndeling

8.2 Tilbud om faglige temaer i lokalforeningenes møter

I strategisk plan er det lagt opp til høy aktivitet og service ovenfor lokalforeningene og medlemmene. Det er fokus på medlemsservice og besøk i lokalforeningene hvor faglige temaer presenteres. I 2017 er det gitt følgende tilbud til lokalforeningene.

Juridiske temaer

- Hovedforskjellene på Bustadoppføringslova og Lov om håndverkertjenester
- Standardkontrakter for håndverkertjenester – praktisk gjennomgang
- Tips fra advokaten som kan hindre krangel om sluttoppgjøret
- Aktuelle domsavsigelser fra entrepriserettens område
- Entreprisemodeller – ulike konsekvenser og ansvarsroller

Forsikringstemaer

- Garantier og sikkerhetsstillelse
- Forsikring og risikovurdering
- Skadebegrensning og sikkerhet på byggeplass

Byggfaglige temaer

- Styringssystem og krav til dokumentasjon - hvordan oppfylle kravene i plan- og bygningsloven og internkontrollforskriften?
- Dokumentasjonskrav ved uavhengig kontroll
- Hva er riktig kvalitet? – NS 3420 beskrivelsestekster
- Energimerking av boliger
- Byggforskserien – innhold og funksjonalitet
- Radonmåling
- Tekniske problemområder
- Krav til prosjekt-/byggeplassleder
- Boligmappa.no – nyttig tjeneste for boligeiere og håndverkere

HMS-temaer

- Innleie av arbeidskraft? Når og hvordan - Muligheter og fallgruber
- Hvordan kartlegge og dokumentere sikker bruk av a rbeidsutstyr?

Digitale plattformer, systemer og produkter

- KalkOnline
- KS Online
- Elektronisk kjørebok
- Hjemmeside for medlemmer
- Bruk medlemsfordelene optimalt

Tilbudene blir godt mottatt i mange lokalforeninger og bidrar til gode medlemsmøter med faglig nytte. Samtidig fører det til god kontakt mellom lokalforeningene, forbundets administrasjon og Byggmesterforsikring AS.

Kurs og kompetanseutvikling er en god foreningsaktivitet og det har også i 2017 vært et godt samarbeid mellom Byggmesterskolen og flere lokalforeninger om kurs ute i foreningene.

8.3 Kurs for tillitsvalgte i lokalforeningene

Det tilbys kurs for tillitsvalgte i lokalforeningene med det formål at de tillitsvalgte skal få oversikt over sammenhengen i organisasjonen, arbeidsformer, vedtekter og råd for lokalt organisasjonsarbeid.

Kurset avvikles i forbundets lokaler og ble gjennomført i oktober. Deltagerne ga positive tilbakemeldinger på opplegget og tiltaket anses som viktig for organisasjonsbyggingen, og for å økt forståelse og kunnskap hos lokale tillitsvalgte.

Kurs for tillitsvalgte 27. oktober i forbundets lokaler i Sørkedalsveien 9.

9. Medlemstall, omsetning og antall ansatte i medlemsbedriftene

Styret registrerer at det i 2017 er en ytterligere reduksjon i antall medlemmer. Antall bedriftsmedlemmer er i perioden redusert med 54 bedrifter, året før var nedgangen på 30 bedrifter.

Både omsetning og antall ansatte i medlemsbedriftene er imidlertid økende. Omsetning er på totalt 22,25 milliarder kroner, en økning fra 20,84 milliarder i fjor. Totalt antall ansatte er 10 963 inkludert lærlinger, mot 9 712 siste år. Gjennomsnittlig antall ansatte i medlemsbedriftene er nå 11,5 ansatte, en økning fra 9,6 i 2016. Antallet lærlinger har steget fra 1 127 lærlinger i fjor til 1 209 i år.

Tall etter skråstrek viser oppgang/nedgang fra året før. Nye/sammenslåtte lokalforeninger har ikke sammenligning med fjoråret.

	Bedrifter	Personlige/ passive/assosierte	Totalt
Byggmesterforbundet Arendal	21/-4	8/+1	29/-3
Byggmesterforbundet Bergen	95/-3	27	122/-3
Byggmesterforbundet Buskerud	64/-7	10	74/-7
Byggmesterforbundet Haugesund	28/+1	3	31/+1
Byggmesterforbundet Hedmark	24/-3	5	29/-3
Byggmesterforbundet Helgeland	9/-1	1	10/-1
Byggmesterforbundet Nord	28/-6	13/-2	41/-8
Byggmesterforbundet Nord Trøndelag	35	2	37
Byggmesterforbundet Oslo og Akershus - NY	186	37	223
Byggmesterforbundet Rogaland	50/-4	19/-2	69/-6
Byggmesterforbundet Salten	21/-1	3	24/-1
Byggmesterforbundet Sogn og Fjordane	24/-1	6/-1	30/-2
Byggmesterforbundet Sunnmøre - NY	20	5	25
Byggmesterforbundet Telemark	36/-3	3	39/-3
Byggmesterforbundet Tønsberg *	49/+5	8/+3	57/+8
Byggmesterforbundet Voss & Hardanger	19	5/+1	24/+1
Byggmesterforbundet Østfold	77/-3	11/-1	88/-4
Byggmestrenes Forening i Kristiansund	20/+1	2	22/+1
Fredrikstad Byggmesterlaug	26/+1	3	29/+1
Trondhjems Byggmesterlaug	46/-3	17/+2	63/-1
Enkeltstående medlemmer**	77/+27	18/+6	95/+33
Til sammen 2017	**955**	**206**	**1161**

*Medlemmer i nedlagte Byggmesterforbundet Horten inngått i Byggmesterforbundet Tønsberg.

**Medlemmer fra nedlagte lokalforening i Oppland inn som enkeltstående medlemmer.

Utviklingen i antall medlemsbedrifter:

År	Medlemsbedrifter
2009	1195
2010	1176
2011	1189
2012	1143
2013	1112
2014	1082
2015	1039
2016	1009
2017	955

10. Økonomi

Årets resultat er kr. 1 873'.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, fyllestgjørende informasjon om driften i året, og om stillingen ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold etter balansedagen som er av betydning for bedømmelsen av Byggmesterforbundet.

Byggmesterforbundet sitt overskudd er på kr. 1 873' i 2017, mot kr. 1 956' i 2016. Dette medfører at egenkapitalen øker fra kr. 28.077' til kr. 29 950'.

Omsetning er økt fra kr. 29 026' (2016) til kr. 29 248' i 2017 og driftskostnadene økte fra kr. 27 656' (2016) til kr. 27 732' i 2017.

Egenkapitalen i Byggmesterforbundet er god. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og styret bekrefter at årsregnskapet for 2017 er satt opp under denne forutsetning.

Nøkkeltall

	2017	2016
SUM INNTEKTER	29 248	29 026
Personalkostnader	11222	10 373
Adm.kostnader	16510	17 283
SUM DRIFTSKOSTNADER	27 732	27 656
DRIFTSRESULTAT	1516	1 370
NETTO FINANSPOSTER	803	698
RESULTAT før skatt	2319	2 068
SKATTEKOSTNAD	447	112
ÅRSRESULTAT	1873	1 956
BALANSE		
Eiendeler		
Sum anleggsmidler	1610	1 744
Sum omløpsmidler	32 893	30 226
SUM EIENDELER	34 503	31 970
Egenkapital og gjeld		
Sum egenkapital	29 950	28 077
Sum gjeld	4 553	3 893
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	34 503	31 970

11. Administrasjon

Administrasjonen er lokalisert i Sørkedalsveien 9, Oslo sammen med Byggforlaget AS, Norske Murmestres Landsforening og blimester.com

Ansatte pr. 31.12.2017

Frank Ivar Andersen
Daglig leder

Mona Veslum
Markedsansvarlig

Eva Andresen
Administrasjonssekretær

Gretha Schibbye
Kurskonsulent

Bente W. Løveid
Advokat

Camilla Stenumgård
Advokat

Øivind Ørnevik
Fagkonsulent

Tor Ole Larsen
Fagkonsulent

Jens-Morten Søreide
Fagkonsulent

Nils Jørgen Brodin
Fagkonsulent

Åsmund Herfoss
Vikar for kurskonsulent

Arbeidsmiljø

Det er et godt arbeidsmiljø og virksomheten påvirker ikke det ytre miljøet.

Det har i løpet av året vært et sykefravær på 9,74 % mot 8,23 % foregående år. Dette fordelt ved egen sykdom på 9,69 og 0,05 % barns sykdom.

Det har ikke vært noen skader eller ulykker.

Likestilling

Det er for tiden 2 kvinnelige byggmestere tilsluttet som medlemmer i Byggmesterforbundet. Det er ingen kvinner i styret eller i forbundets komiteer og utvalg.

I Byggmesterforbundet sin administrasjon er det ved utgangen av 2017 en kvinneandel på 50 %.

Oslo, 12. april 2018

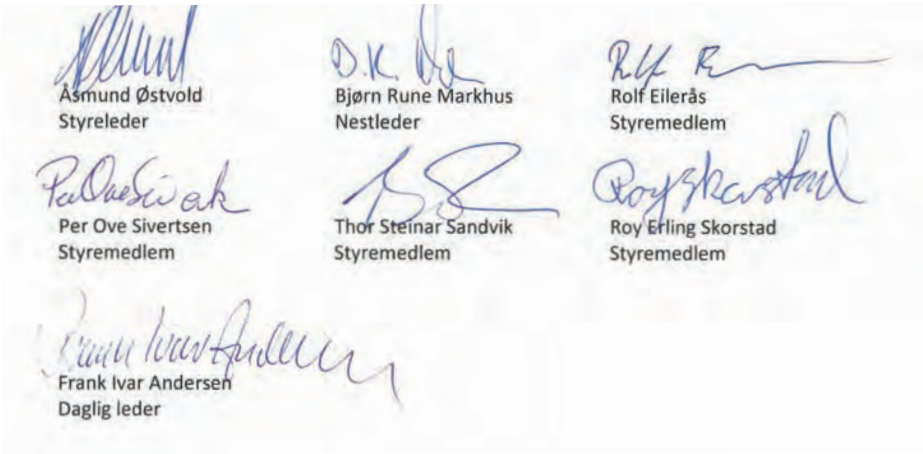

Design og produksjon: www.xide.no

BYGGMESTERFORBUNDET

Byggmesterforbundet // Postboks 5475 Majorstuen, 0305 Oslo // Besøksadresse: Sørkedalsveien 9
Telefon: 23 08 75 77 // E-post: hei@byggmesterforbundet.no // www.byggmesterforbundet.no